

Bruxelles, 16 iulie 2021
(OR. en)

10851/21
ADD 4

**Dosar interinstituțional:
2021/0208 (NLE)**

JUSTCIV 118
IA 141

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	16 iulie 2021
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	SWD(2021) 193 final
Subiect:	DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI care însoțește documentul Propunere de decizie a Consiliului privind aderarea Uniunii Europene la Convenția privind recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine în materie civilă sau comercială

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul SWD(2021) 193 final.

Anexă: SWD(2021) 193 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 16.7.2021
SWD(2021) 193 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI

care însoțește documentul

Propunere de decizie a Consiliului

**privind aderarea Uniunii Europene la Convenția privind recunoașterea și executarea
hotărârilor judecătorești străine în materie civilă sau comercială**

{COM(2021) 388 final} - {SEC(2021) 279 final} - {SWD(2021) 192 final}

Fișă rezumat
Evaluarea impactului referitoare la aderarea Uniunii Europene la Convenția privind recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine în materie civilă sau comercială („Convenția privind hotărârile judecătorești”)
A. Necesitatea de a acționa
De ce? Care este problema abordată?
În prezent, cetățenii și întreprinderile din UE care doresc ca o hotărâre pronunțată în UE să fie recunoscută și executată într-o țară terță se confruntă cu un peisaj juridic dispersat din cauza absenței unui cadru internațional cuprinzător pentru recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine în materie civilă și comercială. Astfel, partea care a avut câștig de cauză trebuie să navigheze printr-un mozaic de legi naționale ale țărilor terțe referitoare la acceptarea hotărârilor judecătorești străine, precum și printre tratatele bilaterale, regionale și multilaterale în vigoare. Prin urmare, pentru a avea vreo șansă ca hotărârea pronunțată în favoarea lor să fie executată, persoanele implicate în litigii internaționale trebuie să investească resurse, timp și adesea să caute expertiză externă pentru a pregăti o strategie contencioasă solidă. Această complexitate , precum și costurile aferente și incertitudinea juridică sunt factori de descurajare, care pot determina întreprinderile și cetățenii fie să evite acțiunile în instanță și să caute alte forme de soluționare a litigiilor, fie să renunțe să își valorifice drepturile, fie să decidă să nu se angajeze din start în tranzacții internaționale. La rândul său, acest lucru poate avea un impact negativ asupra disponibilității întreprinderilor și cetățenilor din UE de a se implica în activități comerciale și de investiții internaționale . În plus, întrucât executarea în țările terțe a hotărârilor pronunțate în UE este incertă, dreptul de acces la justiție al întreprinderilor și cetățenilor din UE este îngrădit .
Ce se așteaptă de la această inițiativă?
Obiectivele generale sunt de a îmbunătăți accesul la justiție pentru întreprinderile și cetățenii din UE, prin intermediul unui sistem care să faciliteze recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine oriunde în lume are active partea care nu a avut câștig de cauză în urma hotărârii pronunțate, promovând astfel comerțul și investițiile internaționale . Mai precis, inițiativa vizează să sporească securitatea juridică și predictibilitatea litigiilor internaționale, să reducă costurile și durata procedurilor și să permită recunoașterea și executarea în UE a hotărârilor judecătorești pronunțate în țări terțe numai în cazul în care principiile fundamentale ale dreptului UE sunt respectate și acquis-ul intern al UE referitor la același subiect nu este afectat .
Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE?
Inițiativa intră în sfera de competență exclusivă a UE. Acest lucru înseamnă că aderarea la convenție a statelor membre în mod individual nu este posibilă, iar obiectivele urmărite pot fi realizate numai prin acțiuni întreprinse la nivelul UE.

B. Soluții
Ce opțiuni de politică legislative și nelegislative au fost luate în considerare? Există sau nu o opțiune preferată? De ce?
Datorită sprijinului și implicării constante a UE în negocierile care au condus la adoptarea convenției în 2019, precum și datorită menținerii intereselor principale ale UE în cadrul procesului, opțiunea de a nu adera la convenție a fost luată în considerare în principal ca punct de referință pentru a evalua cele câteva opțiuni de politică care au în vedere aderarea.
Aceste opțiuni au examinat aderarea UE la Convenția privind hotărârile judecătorești fie fără nicio declarație, fie cu introducerea unei declarații în temeiul articolului 18 din convenție prin care să se excludă aplicarea convenției la anumite domenii (chestiuni referitoare la consumatori, ocuparea forței de muncă sau asigurări, precum și închirierea de spații comerciale) sau la hotărâri în materie civilă sau comercială care implică state sau entități de

stat, în temeiul articolului 19 din convenție. Cu toate acestea, o altă opțiune a fost luată în considerare sub forma aderării însoțite de ambele declarații, cea în temeiul articolului 18 și cea în temeiul articolului 19.

Opțiunea preferată este de a adera la convenție cu o declarație limitată și specifică, prin care se exclude recunoașterea și executarea de către instanțele din UE a hotărârilor judecătorești pronunțate în țări terțe cu privire la închirierea de spații comerciale situate în UE. O declarație care ar exclude celelalte aspecte avute în vedere este considerată inutilă, deoarece convenția oferă o protecție adecvată părților mai vulnerabile, deși într-un mod diferit față de *acquis-ul UE*, și, spre deosebire de opțiunea preferată, declarațiile mai ample ar putea împiedica realizarea deplină a obiectivelor acestei inițiative. În timp ce **opțiunea preferată consolidează accesul la justiție și este menită să promoveze comerțul și investițiile internaționale**, aceasta va și **spori securitatea juridică și predictibilitatea litigiilor internaționale în fața instanței, va reduce costurile și durata procedurilor și este pe deplin conformă cu *acquis-ul UE* în această privință**, și anume Regulamentul Bruxelles la [Regulamentul (UE) nr. 1215/2012]. În temeiul regulamentului menționat, instanțele din UE au competența exclusivă de a se pronunța cu privire la litigiile legate de închirierea de spații comerciale situate în UE.

Care sunt susținătorii fiecărei opțiuni?

Aderarea la Convenția privind hotărârile judecătorești este sprijinită atât de statele membre, cât și de majoritatea covârșitoare a părților interesate (de exemplu, profesioniști din domeniul juridic, întreprinderi, organizații profesionale ale avocaților și ale executorilor judecătorești, cadre universitare etc.). În ceea ce privește posibilitatea de a face declarații, statele membre s-au opus unei declarații bazate pe articolul 19 din convenție și nu au exprimat opinii clare cu privire la declarațiile în temeiul articolului 18. Doar un număr mic de părți interesate au fost în favoarea aderării printr-o declarație în temeiul articolului 19, în timp ce pentru declarațiile în temeiul articolului 18 nu a fost detectată nicio tendință clară.

C. Impacturile opțiunii preferate

Care sunt beneficiile opțiunii preferate (sau ale opțiunilor principale, dacă nu există o opțiune preferată)?

Beneficiile directe pentru cetățenii și întreprinderile din UE atunci când încearcă să obțină recunoașterea și executarea unei hotărâri a UE într-unul dintre principalele state partenere comerciale analizate (Argentina, Australia, Brazilia, Canada, China, Coreea de Sud, Japonia, Statele Unite) sunt estimate a fi **între 1,1 și 2,6 milioane EUR** în perioada de referință (2022-2026). Acest lucru este legat de **o scădere preconizată de 10-20 % a costurilor** legate de recunoașterea și executarea în țările terțe a hotărârilor pronunțate în UE. În plus, se preconizează că **durata medie a procedurilor va scădea cu trei până la șase luni în medie**.

Această opțiune va avea un impact pozitiv asupra majorității sistemelor juridice naționale ale statelor membre, având capacitatea de a **îmbunătăți nivelul actual de acceptare în 22 de state membre a hotărârilor judecătorești pronunțate în țări terțe**. În ceea ce privește celelalte patru state membre, situația de după aderare nu va fi mai rea decât în prezent, dar nu ar exista decât puține îmbunătățiri sau nicio îmbunătățire în comparație cu situația actuală. În plus, această opțiune este **pe deplin conformă cu *acquis-ul UE*** (Regulamentul Bruxelles la) și, prin urmare, are cel mai înalt grad de coerență la acest nivel.

Care sunt costurile opțiunii preferate (sau ale opțiunilor principale, dacă nu există o opțiune preferată)?

Se preconizează că **autoritățile publice ale statelor membre** vor avea de suportat **unele costuri punctuale** legate de punerea în aplicare a convenției, dar se preconizează că aceste costuri vor fi neglijabile. Sistemul judiciar ar înregistra probabil o **ușoară creștere a numărului de cauze** în perioada de referință, dar această creștere va fi compensată de **scăderea preconizată a duratei procedurilor**. **Nu sunt prevăzute costuri pentru întreprinderi sau cetățeni**.

Care va fi impactul asupra societăților, a IMM-urilor și a microîntreprinderilor?

Întreprinderile din UE vor beneficia de pe urma creșterii certitudinii juridice și a predictibilității în relațiile internaționale. Se preconizează că aceste beneficii vor fi **mai importante pentru IMM-uri** decât pentru întreprinderile mari, deoarece acestea din urmă tind să prefere arbitrajul mai degrabă decât litigiile în instanță atunci când încearcă să soluționeze un litigiu internațional. În măsura în care întreprinderile din UE se vor implica în litigii în instanță, acestea vor beneficia de un **acces îmbunătățit la justiție** datorită probabilității mai mari de recunoaștere și executare a hotărârilor judecătorești europene în țările terțe, dar și datorită **costurilor**

mai mici (cu 10-20 %) și a duratei mai scurte a procedurilor (între 3 și 6 luni). Datorită efectului reciproc al declarației propuse de UE, aceste beneficii nu se vor extinde la întreprinderile din UE care solicită recunoașterea și executarea unei hotărâri europene care s-a pronunțat cu privire la închirierea unui spațiu comercial situat în statul în care se solicită executarea. Cu toate acestea, numărul scăzut estimat de astfel de hotărâri arată că aceste situații nu vor afecta impactul global pozitiv asupra întreprinderilor.
Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și a administrațiilor naționale? Nu se preconizează că inițiativa va avea vreun impact semnificativ asupra bugetelor și administrațiilor naționale. Se preconizează că resursele actuale vor fi suficiente pentru a face față punerii în aplicare a convenției.
Vor exista și alte efecte semnificative? Până în 2026, se preconizează o creștere atât a comerțului cu bunuri și servicii, cât și a investițiilor străine directe în raport cu țările terțe selectate, cifrele fiind cuprinse între 0,3 % și 1,6 %. În plus, convenția poate facilita recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în cazuri în care în prezent este extrem de dificil ca hotărârile pronunțate în UE să fie executate în beneficiul părții din UE care a avut câștig de cauză, ceea ce va avea ca efect indirect promovarea într-o mai mare măsură a schimburilor comerciale cu aceste țări. Aceste efecte indirecte ar putea duce, în cele din urmă, la o creștere economică mai puternică și la crearea de locuri de muncă.
D. Acțiuni ulterioare
Când va fi revizuită politica? După trei până la cinci ani de la aderarea UE.